FELHASZNÁLT IRODALOM

LEVÉLTÁRI FORRÁSOK

Debreceni Állami Levéltár, MÁV Műhelytelepi iskola iratai; Kereskedelmi Társulati Polgári Fiúiskola iratai.

Fővárosi Levéltár, Az I. ügyosztály iratai; a VII. ügyosztály iratai (tanügyi iratok); Budapest táblaelnöki reponenda 1920—1926; Budapest ítélőtábla elnöki.

Gyulai Állami Levéltár, Közigazgatási Bizottsági iratok; Tanfelügyelőségi iratok.

Országos Levéltár, BM Elnöki 1926; PM Genfi anyag; PM Szabóki Alajos államtitkár iratai; PM X. ügyosztály iratai; PM Memorandum iratok; VKM Elnöki; VKM VI. ügyosztály iratai, valamint a minisztertanácsi jegyzőkönyvek megfelelő kötetei. Halla Aurél iratai.

Pécsi Állami Levéltár, Tanfelügyelőségi iratok; Közigazgatási bizottsági iratok.

FELDOLGOZÁSOK

Ács István, *Létszámcsökkentés az adminisztrációban.* Szocializmus 1923. 8. sz.

Almády Géza, *A nyugdíjas közalkalmazottak ügye.* Bp. 1927.

Andics Erzsébet, *Ellenforradalom és bethleni konszolidáció.* 3. kiad. Szikra 1949.

Apponyi Albert gróf, *Társadalmi átalakulások.* (Cobden könyvtár 9.) 1922.

Árfa Nagy János, *Az értelmiségi foglalkozású keresők száma Magyarországon 1890 óta.* Stat. Szle. 1935. 6. sz. 501—515. l.

Az arisztokrácia válsága és jövője. (Írták: Wesselényi Miklós, Asztalos János stb.) Auróra, Bp. 1942.

Balázs Béla, *Intellektüel aggályoskodás.* Levá Fronta. Praga 1932.

Balázs Béla, *A klerikális reakció a Horthy-fasizmus támasza. 1. 1919—1930.* Szerk. ——. Bp. 1953.

Balázs Béla, *A középrétegek szerepe társadalmunk fejlődésében.* Egy évszázad magyar történelmének néhány sajátosságáról. 1849—1945. Kossuth 1958.

Balogh Sándor, *A bethleni konszolidáció és a magyar „neonacionalizmus".* Történelmi Szemle 1962. 3—4. sz.

Balogh Sándor, *Klebelsberg és a magyar „neonacionalizmus".* Valóság 1959. 3. sz.

Balogh Sándor—Szabolcs Ottó, *Pedagógusok a két világháború között.* (A Magyar Történelmi Társulat és a Hazafias Népfront könyvtára 6. sz.) Bp. 1963.

Beamte, *Staat, Wirtschaft.* Berlin—Leipzig 1927.

Berend Iván—Ránki György, *Magyarország gyáripara az imperializmus első világháború előtti időszakában. 1900—1914.* Szikra 1955.
Bernády György, *Előterjesztés a magyar tisztviselők és ügyvédek eskütétele tárgyában.* Kosmos ny., Maros-Vásárhely 1920.
Berzeviczy Albert, *A gentryről.* (Beszédek és tanulmányok. II. k.) Bp. 1905.
Bethlen István gróf, *Beszédei és írásai.* I—II. k. Genius, Bp. 1933.
Bohlen, Adolf, *Die Lebenshaltung der höheren Beamten.* Quelle—Meyer, Berlin—Leipzig 1932.
Bresztovszky Ede, *A magánalkalmazottak szerepe a termelésben és a társadalomban.* Bp. 1934.
Bresztovszky Ede, *Tisztviselőkérdés.* Szocializmus 1926. 3. sz.
Brown, Alec, *The fate of the middle classes.* A. Gollanz, London 1936.
Budapest Székesfőváros Statisztikai évkönyvei. 1920—1926.
Budapest Székesfőváros Közgyűlési jegyzőkönyvei. 1920—1926.
Budapest Székesfőváros törvényhatósági bizottsága hatáskörében az 1924. évben tartott tanácsülések jegyzőkönyvei.
Buday Dezső, *Magyarország honorácior osztályai.* Szociográfiai vázlat. (Eggenberger), Bp. 1916.
Buday László, *A megcsonkított Magyarország.* Pantheon, Bp. 1921.
Censor [Beksics Gusztáv], *Társadalmunk és nemzeti hivatásunk.* Zilahi, Bp. 1884.
Concha Győző, *A gentry.* Budapesti Szemle 1910.
Concha Győző, *Die Gentry in Ungarn.* Ungarische Rundschau 1912.
Csákvári Jágó, *A tisztviselői mozgalmak története (1867—1908).* Bp. 1909.
Dános Árpád, *Az állami alkalmazottak, valamint azok özvegyeinek és árváinak ellátásáról.* Várnay és F. Bp. 1913.
Dausz Gyula, *Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége oktatóosztályának 10 esztendeje. 1925—1935.* Szerk. Franklin, Bp. 1936.
Dausz Gyula, *A székesfővárosi oktatók fizetésügye. 1873—1933.* Bp. 1934.
Dokumentumok a magyar párttörténet tanulmányozásához. III. k. 1919 augusztusától 1929 őszéig. Összeáll. Balla Aladárné, Györffy Sándor, Szabó Ágnes. Szikra 1954.
Eckhardt Sándor, *Úr és paraszt a magyar élet egységében.* Szerk. (Írták: Bálint Sándor, Keresztury Dezső stb.) Bp. 1941.
Éhen Gyula, *A polgár.* Bp. 1905.
Erdei Ferenc, *A magyar értelmiség útja.* (Új szellemi front c. kötetben.) Szikra [1945?]
Erdei Ferenc, *Magyar város.* Athenaeum, Bp. 1939.
Ereky István, *A magyar helyhatósági önkormányzat.* I—II. k. 1908.
Escherich, George, *Der Bauer und der Landsfriede.* Die Tragödie des deutschen Mittelstandes. G. Stilke. Berlin 1923.
Faragó László, *A magyar alkalmazotti szociálpolitika.* Bp. 1924.
Farkas Geiza, *Az úri rend.* Eggenberger, Bp. 1912.
Flaxmayer József, *Budapest közigazgatásának szervezete és alkalmazottai 1686—1873-ig.* Bp. 1936.
A Forradalmi Kormányzótanács és népbiztosok rendeletei. I—III. k. Bp. 1919.
Gábor Andor, *Bécsi levelek. Athenaeum,* Bp. 1950.
Gál Benő, *A munkások és az alkalmazottak életszínvonalának alakulása 1922-ben.* Szocializmus 1923. febr. sz.
Gallina Frigyes, *Tíz év története Budapest életében.* (Hivatalos adatok alapján írta és összeáll.) Bp. 1930.
Gárdonyi Albert, *Ötven esztendő Budapest székesfőváros történetéből 1873—1923.* Bp. 1925.
Gerloff, Wilhelm, *Die Beamtenbesoldung im modernen Staat.* Duncker—Humbolt, München—Leipzig 1932—1934.
Gesztelyi Nagy [László], *Középosztályunk a gazdatársadalom tükrében.* Magyar Szemle 1927. szept. sz.
Gesztelyi Nagy László, *A jövendő magyar intelligencia és a tanyakérdés.* H. n. é. n.
Gidófalvy Elemér, *A községi tisztviselők és alkalmazottak illetményviszonyai az 1936. évben.* Bp. 1939.

Gidófalvy István, *A hivatalnok.* Bp. 1907.
Goldricker Károly, *Nyugdíjbiztosítás.* Szabad Lyceum kiad. 1919.
Gratz Gusztáv, *Forradalmak kora.* Magyar Szemle Társaság, Bp. 1935.
Hajdú Tíbor, *Tanácsok Magyarországon 1918–1919-ben.* Kossuth 1958.
Hamvas József, *Budapest megújhódása. 1924–1933.* Kortörténeti vázlat. Bp. 1942.
Hamvas József. *Budapest székesfőváros iskolaügye 1920-tól 1938-ig.* Stat. Közl. 91. k. 3. sz.
Hanák Péter, *Vázlatok a századelő magyar társadalmához.* Történeti Szemle 1962. 2. sz.
A határban a halál kaszál. Szerk. és bev: Pamlényi E., Szabó Ágnes. Kossuth 1963.
Hegymegi Kis Pál, *A magyar közigazgatás demokratikus átszervezéséről.* Debrecen 1924.
Hermann János, *A szellemi pályák munkanélkülisége.* Szociális Front kiad. Bp. 1936.
Hesslein József, *A köztisztviselő-probléma.* A tisztviselőnyomor kérdését minden oldalról megvilágító tanulmány. Pallas, Bp. 1917.
Hesslein József, *A köztisztviselő-probléma.* Nyugat 1917.
Hofbauer Aladár–Hofbauer Dezső, *Az állami díjnok-özvegyek és árvák ellátása.* Lampel, Bp. 1917.
Hoffmann Dezső, *Munkanélküliség a szellemi pályák körében.* Stat. Közl. 63. k. 1. sz.
Hollós István, *A közszolgálati alkalmazottak nyugdíjkérdése és a megoldási lehetőségek.* Stat. Közl. 93. k. 2. sz.
Horthy [Miklós], Nikolaus von, *Ein Leben für Ungarn.* Athenaeum, Bonn 1953.
Horváth Kálmán, *A szanálás az életben.* Madách ny. Bp. 1931.
Huszti József, *Gróf Klebelsberg Kunó életműve.* A Magyar Tudományos Akadémia kiad. 1942.
Illyefalvi I. Lajos, *A közoktatásügy Budapesten a világháborút megelőző években.* Stat. Közl. 71. k. 3. sz.
Illyefalvi I. Lajos, *A székesfővárosi közigazgatási alkalmazottak* Stat. Közl. 68. k. 4. sz.
Illyefalvi I. Lajos, *Tíz év Budapest székesfőváros életéből a világháború után.* 2. kiad. Székesfővárosi Statisztikai Hivatal, Bp. 1930.
Incze Miklós, *Az 1929–33. évi vilaggazdasági válság hatása Magyarországon.* Szerk — —. Akadémiai Kiadó 1955.
Incze Miklós, *Válság és nyomor a Horthy-rendszerben. 1929–1933.* Művelt Nép 1952.
Inóczi György, *A középrétegek útja a társadalomban.* (A társadalomtudomány és munkásság II. k.) Népszava é. n.
Jelentés a közoktatásügyi Népbiztosság működéséről. Pesti ny. Bp. 1919.
Jelentés az Országos Menekültügyi Hivatal négy évi működéséről. H. n. é. n.
Jóború Magda, *A középiskola szerepe a Horthy-korszak művelődéspolitikájában.* Tankönyvkiadó 1963.
Kádár Iván, *A munkásosztály helyzete a Horthy-rendszer idején.* Összeáll. — —. Szikra 1956.
Kahn H. Ottó, *Impressziók magyarországi utazásomról.* (Impressions from a Journey in Hungary.) New York 1923.
Kállai Gyula, *Értelmiség és demokrácia.* (Új szellemi front c. kötetben.) Szikra 1945.
Kállay [Miklós], Nicholas, *Hungarian Premier, a personal Account of a Nation's Struggle in the Second World War.* Columbia University Press, New York 1954.
Kampis János, *A tisztviselő-kérdés.* Bp. 1902.
Karácsony Sándor, *A magyar középosztály lelki alkata és a középiskolai reform.* Exodus, Bp. 1939.
Karsai Elek–Pamlényi Ervin, *A fehérterror.* Művelt Nép 1951.
Kassai Géza, *Magyar történelmi sorsfordulók és a nemzetiségi kérdés.* Kossuth 1959.
Kelen Jolán, *A szocialista tanítómozgalom Magyarországon. 1900–1920.* A Tanácsköztársaság iskolapolitikája. Szerk — —. Kossuth 1958.
Kioltott fáklyák. Emlékezések a fehérterror pedagógus áldozatairól. Írta: L. Nagy Zsuzsa, Kelen Jolán stb. Tankönyvkiadó 1963.
Kiss György, *A budapesti várospolitika 1873–1944.* Jogi Kiadó 1954.
Klebelsberg Kunó gróf, *Beszédei, cikkei és törvényjavaslatai. 1916–1926.* Athenaeum, Bp. 1927.
Klebelsberg Kunó, *Neonacionalizmus.* Athenaeum, Bp. 1928.

Klebelsberg Kunó gróf, *Politikai hitvallása.* Athenaeum, Bp. 1935.
Kornis Gyula, *Magyarország közoktatásügye a világháború óta.* Összeáll. — — · Bp. 1927.
Kornis Gyula, *Mi a középosztály?* Egyetemi Nyomda, Bp. 1926.
Kornis Gyula, *A szellemi munka válsága.* Bp. 1931.
Kovács Alajos, *Értelmiségünk nemzeti jellegének biztosítása.* H. n. é. n.
Kozma Andor, *Az antisemitismus lényege.* Budapesti Szemle 1901.
Köves István, *Az értelmiség és a tömegek viszonya.* (Államtudományi doktori értekezés.)
Közszolgálati alkalmazottak általános helyzete. A tényleges — —. (Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége.) Gépírásos példány az Országgyűlési Könyvtárban. Bp. 1931.
Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének (KANSz) emlékirata a közszolgálati alkalmazottak helyzetének javítása tárgyában. Pallas, Bp. 1927.
Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének memoranduma. Gépírásos példány az Országgyűlési Könyvtárban. Bp. 1932.
Kürthy Sándor, *Merre? Két magyar sorsprobléma.* 1. Középosztályvédelem és szellemi telepítés. 2. Magyarság, germánság és szlávság Középeurópában. Székely ny. Bp. 1937.
Küstermeier, Rudolf, *Die Mittelschichten und ihr politischer Weg.* Protte, Potsdam 1933.
Lackó Miklós, *Vázlat a szélsőjobboldali mozgalmak társadalmi hátteréről Magyarországon az 1930-as években.* Töténelmi Szemle 1962. 3—4. sz.
Lakatos Ernő, *A magyar politikai vezetőréteg. 1848—1918.* Élet, Bp. 1942.
Laky Dezső, *Az értelmiség válságának gazdasági és társadalmi háttere.* Bp. 1931.
Laky Dezső, *A közületi alkalmazottak szociális és gazdasági viszonyai.* Stat. Közl. 67. k. 1. sz.
Láng Lajos, *A társadalmi deficit.* Kilián, Bp. 1881.
Lippay Zoltán, *A magyar birtokos középosztály és a közélet.* Franklin, Bp. 1919.
Losonczy Géza, *A középosztály válsága.* Szikra 1947.
Luther, Friedrich, *Mittelstand und Reichsfinanzreform.* Leipzig 1918.
Macartney, C. A., *A mai Magyarország.* Révai, Bp. é. n.
A magyar értelmiség válsága. Rajniss Ferenc, Trettina Jenő, Mandorff Emil, Acsay Tihamér előadásai. 2. kiad. Bp. 1931.
Magyarország története. II. k. Szerk. Pamlényi Ervin, Molnár Erik, Székely György. Gondolat 1964.
Magyarországi Rendeletek Tára. 1920—1926.
Magyar tisztviselők országos egyesülete. Jelentés. Bp. 1916.
Magyary Zoltán, *A közigazgatás legfőbb vezetése szervezési szempontból.* Stat. Közl. 80. k. 1. sz.
Magyary Zoltán, *A közigazgatás racionalizálása.* Bp. 1930.
Majláth József, *Középosztály és társadalmi egyesülés.* Magyar Gazdaszövetség Kiadványai. Bp. 1900.
Makkai János, *Urambátyám országa.* 2. kiad. Singer és Wolfner, Bp. [1941?]
Marbach, Fritz, *Theorie des Mittelstandes.* A Francke, Bern 1942.
Márkus Dezső, *Az államszolgálat reformkérdései.* Bürokratizmus, illetmények, végellátás, fegyelmi eljárás. Franklin, Bp. 1911.
Márkus Jenő, *Az intelligencia lelkigondozása.* (A másik ember felé c. kötetben. Szerk. Karácsony Sándor.) Debrecen 1942.
Marx, Karl, *Louis Bonaparte brumaire tizennyolcadikája.* Marx—Engels *Művei.* VIII. k. Kossuth 1962.
Mártonffy Károly, *A közszolgálat utánpótlása és a gyakorlati közigazgatási vizsgáról szóló törvény magyarázata.* Pécs—Bp. 1935.
Matolcsy Mátyás, *Az életszínvonal alakulása Magyarországon. 1924—1944.* Pester Lloyd, Bp. 1944.
Medriczky Andor, *A fővárosi tisztviselők illetményeinek alakulása.* Stat. Közl. 74. k. 2. sz.
Mérnökök és szakemberek a közigazgatásban. Magyar Szemle 1929.
Mikecz Károly, *A nemzeti egység pénzügyi programmja és a magyar középosztály.* Bp. 1935.

Molnár Olga, *Budapest székesfőváros statisztikai lexikonja*. Szerk. — —. 3. kiad. Budapest Székesfőváros Stat. Hiv. Bp. 1940.
Molnár Olga, *Munkanélküliség a szellemi pályákon alkalmazott nők körében*. Stat. Közl. 88. k. 4. sz.
Móricz Miklós, *Budapest társadalomrajza*. Stat. Közl. 64. k. 2. sz.
Müffelmann, Leo, *Die moderne Mittelstandsbewegung*. Leipzig—Berlin 1913.
Münstermann Győző, *A középosztály önvédelme*. Kolozsvár 1904.
Neményi Ambrus, *Bureaukráczia Magyarországon*. Pesti ny. Bp. 1902.
Nemes Dezső, *Az ellenforradalom története Magyarországon 1919—1921*. Akadémiai Kiadó 1962.
Nemes Dezső, *Az ellenforradalom hatalomrajutása és rémuralma Magyarországon 1919—1921*. Szerk. és bev. — —. (Iratok az ellenforradalom történetéhez I. k.) Szikra 1956.
Nemes Dezső, *Az ellenforradalmi rendszer gazdasági helyzete ės politikája Magyarországon. 1924—1926*. Bev. és szerk. — —. A forrásanyagot összeáll. és jegyzetekkel ellátta Karsai Elek. (Iratok az ellenforradalom történetéhez III. k.) Kossuth 1959.
Nemes Dezső, *A fasiszta rendszer kiépítése és a népnyomor Magyarországon 1921—1924*. Szerk. és bev. — —. (Iratok az ellenforradalom történetéhez II. k.) Szikra 1956.
Németh László, *Az értelmiség hivatása*. Bp. 1940.
Németh László, *A Medve-utcai polgári*. Bp. 1940.
Németh László, *A minőség forradalma*. 1—4. Európa; Új enciklopédia felé; Magyar szellem; Mozgalom. Magyar Élet, Bp. 1940.
A Nemzetek Szövetsége Magyarországi főbiztosának jelentései a Nemzetek Szövetsége tanácsához. (Magyarország pénzügyi újjáépítése. I—XII.) Bp. 1924—1925.
Nemzetgyűlés irományai. Hiteles kiadás. 1920—1926. Bp. Pesti ny.
Nemzetgyűlés kinevezett tisztviselőinek státusügye. Pesti ny. Bp. 1920.
Nemzetgyűlés Naplója. Hiteles kiadás. 1920—1926. Bp. Athenaeum.
Novák Károly, *Találkozásom a történelemmel*. Kossuth 1957.
Ormos Mária, Sz., *Az 1924. évi magyar államkölcsön megszerzése*. Akadémiai Kiadó 1964.
Paikert Géza, *Az „állástalan diplomások" elhelyezési akciója*. Athenaeum, Bp. 1935.
Pruzsinszky János, *50 esztendő a Magyar Köztisztviselők Orsz. Egyesületének életéből*. Bp. 1924.
Radics, *Értelmi proletáriátus*. Magyar Szemle 1927. nov. sz.
[Radisics] Radisits Elemér, *A magyar középosztály jövőjéről*. Pfeiffer, Bp. 1917.
Radnóti József, *Pesti pénzoligarchiák*. Bp. 1929.
Ránki György, *Gondolatok az ellenforradalmi rendszer társadalmi bázisának kérdéséhez az 1920-as évek elején*. Történelmi Szemle 1962. 3—4. sz.
Ratkovszky Károly, *Tanulmányok a nyugdíjkérdéshez*. I—II. k. Bp. 1935., Pécs 1940.
Rédei Jenő, *A magyar társadalom struktúrájának átalakulása a statisztikai adatok tükrében*.(Tanulmányok a magyar népi demokrácia történetéből.) Akadémiai Kiadó 1955.
Réti László, *A Bethlen—Peyer paktum*. 2. átdolg. kiad. Szikra 1956.
Révai József, *Marxizmus, népiesség, magyarság*. Szikra 1955.
Richter Ágoston, *Hogyan segíthetünk anyagi áldozat nélkül is a nyomorgó diákifjúságon*. Diáksegélyző Biztosítási Iroda, Bp. 1926.
Sávoly Lajos, *Felelősség a közszolgálatban*. Szerk. — —. Egri ny. 1934.
Sávoly Lajos, *Miért jutott koldusbotra a magyar középosztály*. H. n. é. n.
Schöbel, E., *Das Elend der Beamtenbesoldung*. Reformvorschläge. Neupädagogischer Verl. 1921.
Simon Gyula, *Az 1924-es középiskolai reform néhány kérdése*. Pedagógiai Szemle 1959. 6. sz.
Simon Gyula, *Fegyelmi eljárások pedagógusok és diákok ellen a Magyar Tanácsköztársaság bukása után*. Pedagógiai Szemle 1959. 3. sz.
Simon Gyula, *Neveléspolitikai dokumentumok az ellenforradalmi rendszer időszakából. (1919—1931.)* Összeáll. — —. Tankönyvkiadó 1959.
Statusrendezés. 1925. Állami ny. Bp. 1925.

Sturtz, G., *Das Beamtenproblem nach dem Kriege insbesondere in Preussen. 1918.* Finanz u. Volkswirtsch. Zeitfragen. H. 53.
Szabó Ágnes, *A Kommunisták Magyarországi Pártja az ellenforradalmi rendszer társadalmi viszonyairól (1919—1933.)* Történelmi Szemle 1962. 3—4. sz.
Szabó Zoltán, *Cifra nyomorúság.* Cserépfalvi, Bp. 1938.
Szabó Zoltán, *Magyarság és középosztály.* Kelet Népe 1939. ápr. sz. 207. l.
Szabolcs Ottó, *Adalékok az egyetemi ifjúság fehérterror alatti helyzetének történetéhez.* (Pécsi Pedagógiai Főiskola 1959—1960. évkönyve) Pécs 1960.
Szabolcs Ottó, *Állásnélküli pedagógusok a Horthy-rendszerben.* Pedagógiai Szemle 1964. 5. sz.
Szabolcs Ottó, *Munka nélküli diplomások a Horthy-rendszerben. 1919—1944.* Kossuth 1964.
Szabolcs Ottó, *Pedagógus B-listázások Magyarországon az ellenforradalmi rendszer éveiben.* Pedagógiai Szemle 1960. 7—8. sz.
Szabolcs Ottó, *Pedagógusüldözések Budapesten a Tanácsköztársaság bukása után.* Pedagógiai Szemle 1959. 3. sz.
Szandtner Pál, *A magyar főiskolai ifjúság válsága.* Szeged Városi Nyomda, Szeged 1926.
Szakasits Árpád—Kertész Miklós, *Gazdasági föltámadásunk útja.* Szocializmus 1926. 7. sz.
Szekeres János, *A szellemi és fizikai munka válsága Magyarországon.* Pesti ny. Bp. 1921.
Szekfű Gyula *bírálata a középosztályról.* Századunk 1937. 1. sz.
Szekfű Gyula, *Három nemzedék és ami utána következik.* Kir. Magy. Egyet. Nyomda, Bp. 1934.
Szekfű Gyula, *A magyar folyóirat problémája.* Magyar Szemle 1927. szept.—dec.
Szekfű Gyula, *A négy egyetem.* Magyar Szemle 1929. aug. sz.
Szellemi munkások helyzete. Athenaeum, Bp. 1923.
Szellemi munkások helyzete Magyarországon. M. Tud. Társ. Sajtóváll. Bp. 1923.
A szellemi munkások összeírása 1928. Athenaeum, Bp. 1930.
Szemere Miklós, *Gentry.* Élet ny. Bp. 1912.
Szilády Zoltán, *Vissza az anyaföldhöz.* A magyar középosztály megmentése. Sínylődő hivatalnoktársainak írta — —. Szent István Társ. Bp. 1921.
Szűcsi [Bajza] József, *A gentry.* Turul 1910.
Tamássy József, *A tisztviselőkérdés gyakorlati megoldása.* Révai Testv. Bp. 1925.
Teleki Pál gróf, *Az igazi tisztviselő.* Jövő ny. Bp. 1941.
Thirring Gusztáv, *Budapest főváros demografiai és társadalmi tagozódásának fejlődése az utolsó ötven évben.* Stat. Közl. 70. k. 2. sz.
Thirring Gusztáv, *Eltolódások a népesség foglalkozásában 1920 és 1930 köz.* Stat. Szle. 1935. 11. sz. 964. l.
Tóth László, *A „Gentry”.* Fórum 1943.
Tóth László, *A gentry társadalomtörténetéhez.* Franklin, Bp. 1939.
Az új nyugdíjtörvény. Összeáll. Grecsák Károly. Grill, Bp. 1913.
Verebély Géza, *A keresztény középosztály nemzetgazdasági szerepe.* (Különlenyomat a Magyar Helikonból.) Bp. 1921.
Veres Péter, *A parasztság és az értelmiség viszonya.* Válasz 1936. júl.—aug. sz.
Wernicke, J. *Kapitalismus und Mittelstandspolitik.* G. Fischer, Jena 1907.
Weis István, *Hazánk társadalomrajza.* Országos Közokt. Tanács, Bp. 1942.
Weis István, *A közigazgatás szociális feladata.* Lampel, Bp. 1920.
Weis István, *A magyar falu.* Magyar Szemle Társaság, Bp. 1931.
Weis István, *A magyar közigazgatás szervei.* H. n. é. n.
Weis István, *A mai magyar társadalom.* Magyar Szemle Társaság, Bp. 1930.
Weis István, *A múlt és jövő közigazgatása.* Közigazgatásunk csődje. Bp. 1920.
Wildner Ödön, *A Főváros közigazgatásának története a Kiegyezéstől a Milleneumig.* Stat. Közl. 91. k. 4. sz.
Wolkan, Rudolf, *Der Staat und seine Beamten nach dem Kriege.* Braumüller, Wien—Leipzig 1917.
Zentay Dezső, *A munkanélküliség alakulása a szellemi pályák körében Budapesten.* 1930. Stat. Közl. 60. k. 4. sz.

RÖVIDÍTÉSEK

BIOSz	Biztosító Intézetek Országos Szövetsége
BM	Belügyminisztérium
DÁL	Debreceni Állami Levéltár
ÉME	Ébredő Magyarok Egyesülete
FANSz	Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége
FARHA	Fővárosi Alkalmazottak Ruházati és Háztartási Áruraktára
FL	Fővárosi Levéltár (I. sz. Állami Levéltár)
FSA	Fővárosi Segélyalap
GYÁL	Gyulai Állami Levéltár
GyOSz	Gyáriparosok Országos Szövetsége
KANSz	Közalkalmazottak Nemzeti Szövetsége
KAOSz	Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetsége
ME	Miniszterelnökség
MKFTÉSz	Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Termelő és Értékesítő Szövetkezete
MMI	Munkásmozgalmi Intézet
MNB	Magyar Nemzeti Bank
MOSz	Magánalkalmazottak Országos Szövetsége
MOVE	Magyar Országos Véderő Egyesület
MTHSz	Magyar Tisztviselők Háziipari Szövetkezete
OFB	Országos Földbirtokrendező Bizottság
OMGE	Országos Magyar Gazda Egyesület
OMH	Országos Menekültügyi Hivatal
OMKE	Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület
OL	Országos Levéltár
OTB	Országos Takarékossági Bizottság
PÁL	Pécsi Állami Levéltár
PM	Pénzügyminisztérium
PTOE	Pénzintézeti Tisztviselők Országos Egyesülete
Stat. Közl.	Statisztikai Közlemények
SZOT	Szakszervezetek Országos Tanácsa
Tan. ir.	Tanügyi iratok
TÉBE	Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete
TESz	Társadalmi Egyesületek Szövetsége
VÁOSz	Városi Alkalmazottak Országos Szövetsége
VKM	Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium

NÉV- ÉS TÁRGYMUTATÓ

Ács István 119, 181—182, 190
Ajtai József 127, 188
Ajtai Sándor 61
Alapi Viktor 172
Albert István 82
Alexander Bernát 181
Alexits György 181
Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület 175
államapparátus, államgépezet, jellege 8—9, 34, 40, 133—134, 137, 140—141, 145, 187—188, 193
— kiépítése 8, 10, 140—141, 143, 145, 150
— leépítése 84, 86—99, 182
— létszáma 9, 28, 86, 90, 103, 122, 133—134, 141, 146, 190
— összetétele 9—10, 40, 47, 140, 143—144, 187
— protekcionizmusa 47, 55, 62
— racionalizálása 87—94
— szakértelme 40—41, 45—46, 155
Állami Tanítók Országos Egyesülete 177—178
állami tisztviselők, elhelyezkedési lehetősége 78, 84, 155
— fizetése, jövedelme 27, 41—43, 49—50, 52, 54—57, 63—69, 105—106, 156, 170—172
— gondolkodásmódja 9, 13, 35, 188
— munkaideje, szabadságideje 20—22
— munkastílusa 21
— nyugdíja 20, 22, 50
— összetétele 28—29, 42—43
— rétegeződése 10, 35, 44
— száma 8—9, 23, 25—28, 32—33, 36—38, 42—43, 84, 86, 92—96
— származása 7, 10—12, 35, 154
— vagyoni viszonyai 18—20, 149
altisztek l. hivatali segédszemélyzet
Anday Károly 82
Andrássy Gyula 116, 188—189
antiszemitizmus 120—121, 123—127, 190—191
árak, alakulása 53—54, 58—59, 65—68, 105—107, 109, 158, 160, 165—166
—, egyéb 159, 166
—, élelmiszer 59, 66, 107, 158—159, 166, 173
—, ruhanemű 107, 158, 166
Arbeiter Zeitung 80
Asbóth Oszkár 181
Az Est 163

B-listázás l. köztisztviselői leépítések
B-listás közalkalmazottak védő és önsegélyező egyesülete 91
B-listázott közszolgálati Alkalmazottak Országos Egyesülete 182
Balasy Antal dr. 85
Balázs Béla 5, 61, 131, 143, 145, 167, 181, 192, 194
Balkányi Kálmán 72
Balogh Sándor 179, 181
banktisztviselők, fizetése, jövedelme 50—51, 107, 186
— rétegeződése 50
— származása 11
bányászati tisztviselők 11—12
Bárczy István 92
Barcs Marcell 45, 156
Baross Szövetség 72
Batthyány Tivadar 92
Beke Manó 181
Békeelőkészítő Iroda 29
Benedek Marcell 181
Beköltözőket Ellenőrző Kirendeltség 29, 122, 153
Belügyminisztérium 89, 155
Belügyi Közlöny 182
Berend T. Iván 151, 157

Bethlen István 29, 86—87, 91, 94, 105, 108, 118—119, 128—132, 134, 137, 139, 153—154, 175, 178, 183, 189, 192
Bethlen Istvánné 60
Bethlen-kormány 84, 103, 112, 130, 139
Binger József dr. 75
Bíró Sándor 82
Bírósági Jegyzők Szabad Szakszervezete 80
Body Tivadar 99—100
Bornemissza Ferencné 81
Brenner Alajos dr. 75
Bud János 92
Budapesti Áll. Polgári Iskolai Tanárképző Főiskola 132
— Büntetőtörvényszék 79
— Forradalmi Központi Munkás és Katonatanács 99
— Itélőtábla 74, 162
— Királyi Törvényszék 74
Budapesti Közlöny 163, 172
— m. kir. Pázmány Péter Tudományegyetem 132
— Orsz. m. kir. Képzőművészeti Főiskola 132
Buday Barna 71
Buday László 72, 150—152, 174—175
Budaváry László 122, 190

Czetler Jenő 71

Csernoch János 60
Csizmarik József 81

Dalmady (?) 155
Dálnoki Kováts Jenő 64, 184
Darvas Béla 81
Dausz Gyula 187
debreceni Tisza István Tudományegyetem 132
Dénes László 82
Dietz Károly 90
Dumtsa Antal dr. 81
Dunajobbparti Gazdasági Hivatal 100
Dunántúl 193
dzsentri, elhelyezkedési törekvései 9—11, 14, 34, 46, 123, 144, 151, 154, 194
— elszegényedése 155
— hatalmi pozíciói 10, 16—17, 33—34, 194
— kérdés irodalma 8, 10—11, 15, 44, 143—145, 148—149, 154
— megoszlása 10
— szellem 8—9, 13, 15, 33, 35—36, 44, 114—115, 120, 124, 126, 137, 143—145, 149, 154, 188—189, 194
— politikai állásfoglalása 13, 15—17, 115, 117—120

Ébredő Magyarok Egyesülete 78, 191
Egyesült Keresztény Liga 128
egyetemek l. városok kezdőbetűi szerint
egyetemi és főiskolai hallgatók 125, 132—133, 153, 175, 190—191
Egységes Párt 128, 129
Engel József dr. 81
Erdei Ferenc 126, 191
Erdőhegyi Lajos 128
Erdős Béla dr. 127, 144, 188
értelmiség, általában 36, 38, 40—41, 46, 119, 123, 125, 127, 131, 133, 141, 148, 150, 153, 175, 190—191
—, bölcsészek 41, 46
—, ének- és zeneművészek 38, 40
—, gyógyszerészek 36, 38—40, 193
—, festők 38, 40, 149
—, írók, hírlapírók 38, 124, 149, 193
—, közgazdák 40—41, 46
—, mérnökök 40—41, 46, 155, 193
—, orvosok, állatorvosok 36, 38—41, 45—47, 70, 124, 149, 169, 193
—, színészek 38—40, 124
—, szobrászok 38, 40, 149
—, tudósok 38
—, ügyvédek, ügyészek, bírák 11, 22, 37, 40, 42—43, 45, 81, 124, 149—150, 153, 193

Farkas Geiza 146
fasizmus magyarországi sajátosságai 120, 123, 133—137, 139, 187, 194
Fáy Gyula 59
Feit Ábrahám 81
Fenyő Miksa 92
fizetések, állami 41, 49—50, 54—58, 63—65, 67
—, államvasúti 41, 57
—, fővárosi 49—50, 53, 173
—, magánalkalmazotti 49, 51, 56, 64
—, munkás 50, 52, 56, 64
—, egyéb 54—56, 64
—, l. még köztisztviselők fizetése, jövedelme, magántisztviselők fizetése, jövedelme
Fogarasi Béla 181
Forradalmi Kormányzótanács 54—56, 161
Földművelésügyi Minisztérium 85, 155
földreform 129, 139
Földreform Hivatal 104
Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége 52—53, 65—66, 73—74, 80, 113, 159, 172

Fővárosi Alkalmazottak Ruházati és Háztartási Áruraktára 60, 176, 172
— Köz öny 179—182
— Nép'élelmezési Kirendeltség 167
— Segélyalap 62, 168
fővárosi tisztviselők, ellátása, segélyezése 60—62, 166—168
— fizetése, jövedelme 41, 46, 49—50, 57, 60, 62, 64—65, 68, 157, 167—168, 170, 173, 185—188
— gondolkodásmódja 13, 99
—, „kommunista fegyelmik" 78, 80, 180—182
— lakásviszonyai 20
— leépítése 84—85, 88—89, 100—102
— megélhetési normája 53, 188
— mellékjövedelme, mellékállása 49, 70, 167, 169—170
— munkaideje, szabadságideje 21—22
— nyugdíja 50
— összetétele 45—46, 101
— politikai csoportosulása 44, 74, 99, 183
— — élete 44—45, 99, 180—181, 183
— rétegeződése 12, 46
— szakszerűsége 45—46
— száma 11, 37—38, 46, 100—102, 153
— származása 11—12, 44
— vagyoni viszonyai 16—18, 20, 149
—, várospolitika, városháza 45, 60, 62, 99—102, 183
France, Anatole 80
Friedrich István 90—91, 116, 118, 188
Friedrich-kormány 57, 117—118
Függetlenség 122, 190

Gaál Gaszton 128, 174
Gallina Frigyes 167, 181
Gárdonyi Albert 156, 183, 189
Gazdaszövetség 71
Gerbhard Károly dr. 75
Gerő Andor dr. 80
Gidófalvy István dr. 9, 143, 146
Gogolák (?) dr. 189
Gömbös Gyula 114, 117—118, 140, 187—188
Gratz Gusztáv 190
Greguserik Elek 81
Grosmidt Béni 181
Gyáriparosok Országos Szövetsége 71

Halla Aurél 179, 190
Haller István 181, 190
Hajdú József dr. 80, 81
Hamvas József 45, 156, 180, 183
Hanák Péter 11, 14—15, 34, 145, 148
Hegedűs Loránt 71, 79, 146, 179
Hegel, Georg Wilhelm Friedrich 136
Hegyeshalmi Lajos dr. 116
Herczeg Ferenc 80
Hesslein József dr. 34, 145, 154, 194
Hermann Miksa 128
hivatali segédszemélyzet, altisztek 11—13, 21, 25, 28, 47, 60, 67, 70, 74, 81, 85—89, 93—98, 101, 106, 111—112, 125, 150, 152, 160, 168—169
hivatalnokok l. köztisztviselők, magántisztviselők
Hivatalos Közlöny 166
Hoffmann Dezső 151, 157
Hollós István 150, 154, 183
Homonnai Tivadar 191
Honvédelmi Minisztérium 82, 85, 155
Horthy Miklós 61, 63, 118, 133, 172, 189
Horthy Miklósné 60
Horthy-fasizmus 136
Horthy-rendszer 60
Huszár Károly 118, 189
Huszár-kormány 118

igazságügyi tisztviselők, fizetése, jövedelme 74—75, 109—110, 127, 150
—, „kommunista fegyelmik" 80—81
— leépítése 37, 93, 96
— mellékállása 70
— munkaideje, szabadságideje 20—22
— összetétele 124, 134
— rétegeződése 41—43, 148
— száma 36, 42—43, 87, 96, 153
— származása 11—12, 41
— vagyoni viszonyai 149—150
Igazságügyminisztérium 85, 104, 155
Illés József 181
Illyefalvi I. Lajos dr. 52, 156—157, 184, 186
Imrédy Béla 183
Incze Miklós 5, 187
Inóczi György 156
ínségakció 60—61
ipari tisztviselők, fizetése, jövedelme 50—51
— származása 11—12
— vagyoni viszonyai 149
irredentizmus l. területi követelések
iskolapolitika 131—133, 135, 146

jobbágyság 7
Jóború Magda 181
Jogvédő Bizottság 137
jogvégzettség, jogvégzettek 36, 39—41, 45—46, 124, 143, 155

Kádár Iván 186
Kállai Gyula 149
Kállay Miklós 192
Kállay Tibor 86—87, 89, 178
Karácsony Sándor 154
Kármán József 145
Károlyi Mihály 61, 131
Kelen Jolán 179, 181
Kelety Dénes 163, 178
Kerék Mihály 174
Kereskedelmi Bank 71
— Kamarák Országos Irodája 72
kereskedelmi tisztviselők, fizetése, jövedelme 50, 57
— származása 11—12
— vagyoni viszonyai 149
Kereskedelemügyi Minisztérium 85, 104
Keresztény Községi Párt 45, 99—101, 156
— Nemzeti Egyesülés Pártja 137
— Nemzeti Gazdasági Párt 129
— Szocialista Párt 128
kiegyezés 7—8, 131, 143, 150
Király György 181
királypuccs 119, 130, 189
Kirchner (?) dr. 79
Kis (Kós) László dr. 75
Kisatky István dr. 75
kisgazdák, kisgazdatársadalom 129—131, 141, 147, 193
Kisgazdapárt 137
kispolgárság 10, 13, 15, 122—123, 129, 134, 140, 146
Kiss György 101, 156, 181, 184
Klebelsberg Kunó gr. 87—89, 91, 131—132, 135, 153, 182, 190, 192
Kolokovics József dr. 75
„kommunista fegyelmik" 74—75, 77—85, 87, 93, 100—101, 115, 179—182
— l. még fővárosi tisztviselők
konszolidáció l. szanálás
Korányi Frigyes br. 59, 115—116, 188
kormányzóság 104, 155
Kornis Gyula 153
Korodi Katona János 128
korona árfolyama, értéke 54, 57, 77, 105—108, 166, 184, 185
Kovács Alajos 125—126, 191
Kovács György 81
Kozma Miklós 192
Kövesligethy Radó 181
Közalkalmazottak Nemzeti Szövetsége 58—60, 68, 73—74, 78, 86, 102, 105—107, 109, 113, 119, 127, 144, 162—164, 173, 176—178, 184—186, 191—192
közegészségügyi tisztviselők, segélyezése 168
— száma 100—101
— származása 11—12, 36
— vagyoni viszonyai 149, 186
középosztály, középrétegek 8, 22, 26, 48, 61, 116, 118, 121—122, 126—128, 130—132, 139—140, 144—149, 151, 156, 167, 194
Közgazdasági Figyelő 172
— Szemle 172
Közigazgatási Bíróság 104, 155
Közkórházak Központi Gazdasági Hivatala 100
közlekedési (MÁV, posta stb.) tisztviselők, fizetése, jövedelme 42—43, 57, 111—112, 186
— leépítése 84—86, 91, 93
— megoszlása 42—43
— mellékfoglalkozása 70—71
— mozgalma 176, 178
— száma 41—43, 85, 150—152, 154
— származása 11—12
Központi Illetményhivatal 108—109
köztisztviselői, fizetésrendezések 103—114, 128—129, 170
— leépítések, általában 33, 45, 84, 100—103, 131, 175, 182—183
— —, B-listázás, racionalizálás 22, 80, 83—93, 131, 182—183
— —, 1924—25. évi 92—100, 102
— mozgalmak 73—76, 90—92, 107, 127—129, 162, 176—178, 182, 184, 188, 190
köztisztviselők, fizetése, jövedelme 33, 41—43, 48—49, 54—57, 63—69, 78—79, 87, 89, 92, 103—114, 128—129, 150, 156, 160—162, 167, 170, 172—173, 179, 185—186, 194
— gondolkodásmódja, politikai állásfoglalása 9, 13, 15, 22, 31, 34, 44, 48, 83, 114, 116—117, 119—123, 127—134, 139—141, 144, 147—148, 162, 178, 188
— gyermekeinek tanítása 131—133
—, ideiglenes, kisegítő tisztviselők 27—28, 151
— képzettsége, szakszerűsége 49, 84, 89, 152, 175
— lakásviszonyai 20
— leépítése 77, 89—98, 103, 155—156, 140
— megélhetése 53, 59, 67—68, 73, 114, 158—161, 168, 174—175, 188
— mellékjövedelme 49, 70, 172—174
— munkaideje, szabadságideje 20—22, 92
— nyugdíja 20—22, 89, 183
— összetétele 9, 13, 15, 31, 34, 44, 124, 147—148, 180

köztisztviselők rétegeződése 33, 41, 143, 148
— száma 22—23, 25, 27—28, 33, 37—38, 77, 84, 86—87, 90, 92—99, 134, 146, 150—152, 156, 180, 182, 184
— származása 9—10, 12—13, 143—144, 146
—, tervek a tisztviselőkérdés megoldására 71—72, 162, 175—178
— vagyoni viszonyai 16—20, 149—150
— l. még állami tisztviselők, fővárosi tisztviselők, igazságügyi tisztviselők, közegészségügyi tisztviselők, közlekedési tisztviselők, menekültek, vármegyei tisztviselők, városi, falusi, községi tisztviselők, véderő tisztviselői
Krekker Kálmán 128
„kultúrfölény" jelszava 135
külföldi tisztviselők, száma 141, 152
— összetétele 141, 149
Külügyminisztérium 85, 104

Laky Dezső 11, 21—22, 125, 146, 150—151, 174—175, 190—191
Láng Gyula 81, 181
leépítések l. köztisztviselői leépítések
Legfőbb Számszék 104, 155
Lendvay Béla 81
létszámapasztás 23, 84—103
Liberális Blokk 92
liberalizmus 124
Lippay Zoltán 143, 146, 154
Lipótvárosi Kör 119

Macartney, C. A. 120—121, 131, 190, 192
magántiszviselők, elhelyezkedése 73
— fizetése, jövedelme 50, 52, 54—57, 64—65, 107, 173
— megélhetési viszonyai 53
— nyugdíjazása 22
— rétegeződése 50
— származása 11, 48, 148
— vagyoni viszonyai 16—17
— l. még banktisztviselők, bányászati tisztviselők, ipari tisztviselők, kereskedelmi tisztviselők
Magyar Jurista Klub 129, 192
— Köztisztviselők Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezete 59—60, 163—164, 172
— Köztisztviselők Lapja 63, 67, 74, 115, 144, 146, 163—164, 167, 172, 174—176, 178, 181—182, 188, 191
— Nemzet 191
— Nemzeti Bank 107
— Országos Véderő Egyesület 126, 175
— Statisztikai Évkönyvek 150
— — Közlemények 73, 191
— Szemle 126, 137, 151, 155, 172, 193
— Tanítók és Tanárok Nemzeti Szövetsége 74
— — Országos Szövetsége 86
— Tisztviselők Háziipari Szövetkezete 175
— Törvénytár 153, 160, 161
Magyarság 74
Magyary Géza 181
Magyary Zoltán 143, 152
Major Emilia 81
Makkai János 44, 48, 143, 147—149, 156
Márkus Jenő 154
Marx Károly 136, 193
Matolcsy Mátyás 188
MÁV 35, 41, 94, 152, 155, 163, 176, 178
mellékfoglalkozások 70—71
mellékjövedelmek l. köztisztviselők mellékjövedelme
menekültek, általában, befogadása 152—154, 190
— —, létszáma 29—31, 120, 123, 125, 152, 190
— —, megoszlása 29—30
— —, menekülési helye 30
—, köztisztviselők, átképzése 175—176
— — elhelyezkedése 31—33, 86—87, 92, 120, 175—176
— — gondolkodásmódja, politikai szereplése 31, 115, 117, 120, 122
— — lakásviszonyai 31, 119, 122, 190
— — létszáma 29—31, 38, 84, 87, 98, 151—153, 175
— — megélhetési viszonyai 33, 120, 151, 153, 176
— — megoszlása 29—30, 32
— — mozgalma 84, 115
Menekültek Ipari és Kereskedelmi Üzeme 175
mérnökök l. értelmiség
Mikes Árminné gr. 175
Miniszterelnökség 85, 104, 154
Mokcsay Zoltán 128
Molnár Géza 181
Molnár Olga 157
Móricz Zsigmond 7
munkabérek l. fizetések
munkaidő l. köztisztviselők munkaideje, szabadságideje
Munkásbiztosítási Felsőbíróság 94
munkások, munkásosztály 11, 13, 15, 22, 28, 31, 45, 50, 54—55, 60—61, 63—65, 81, 88—89, 93, 95—98, 112—113, 116,

118, 123, 125, 130, 132, 134, 137, 140, 149, 152, 155, 193
Műegyetem 132

nacionalizmus l. területi követelések
Nagyatádi Szabó István 59, 90
nagybirtokosok 118, 122, 135, 140—141, 143, 193
nagytőkések, finánctőkések 116, 118, 122, 125, 135, 140, 147—148, 193
Nemes Dezső 118—119, 127, 179, 189—193
nemesség, beáramlása a hivatalokba 8—10, 13—14, 34, 143—146
— elszegényedése 7—8, 10, 13
— felbomlása 7
— gondolkodásmódja 9, 13, 143—145
— száma 7
— tradíciója, társadalmi utóhatása 10, 13, 15, 35, 48, 136, 143—145, 148—149
Németh László 145, 154, 156
Nemzetek Szövetsége (Népszövetség) 32—33, 92—94, 103, 108, 154, 170, 183—185
nemzetgyűlés 104, 155
Nemzetnevelés 181
Nemzeti Demokrata Párt 92
— Hadsereg 117, 133
— Újság 192—193
Népélelmezési Kirendeltség 100
Népgondozó Tanács 60
Népjóléti Központ 60, 100
— Minisztérium 85, 104, 155
Népruházási Bizottság 164
Népszava 63, 156, 167, 172, 174, 179, 191
Neues Pester Journal 116
numerus clausus 125, 191

8 Órai Újság 163
Nyugat 145, 172, 194
Nyugdíjas Katonatisztek Országos Szövetsége 113
nyugdíjasok, fizetése, jövedelme 90, 93, 103, 109, 113
— megélhetési költségvetése, köztisztviselőké 52—54, 57—59, 65—68, 107, 158, 162, 167, 184—185
— —, magántisztviselőké 55, 184
— —, munkásoké 52, 54—55, 57, 184
—, menekült 32
— száma 31—32, 92—93, 98, 122, 154, 183
— származása 11, 193
— vagyoni viszonyai 149
nyugdíjterhek, állami 31—33, 89, 98, 122, 184

Ormos Mária, Sz. 183
Országos Földbirtokrendező Bíróság 94, 155
— Középiskolai Tanárok Egyesülete 177
— Magyar Gazda Egyesület 71
— — Kereskedelemügyi Egyesület 72
— Menekültügyi Hivatal 29—30, 61, 122, 153—154, 175—176, 190
— Statisztikai Hivatal 73
— Takarékossági Bizottság 94
orvosok l. értelmiség
Ostenburg (Moravek) Gyula 192
ösztöndíj politika 131—133, 135, 192

Pamlényi Ervin 5, 190
parasztok, parasztság 8, 10—11, 13, 31, 46, 48, 64, 113, 116, 118, 123, 125, 129, 131, 133—134, 137, 139—140, 144
parlament, parlamentarizmus 136—137
pedagógusok 11, 21, 37, 39, 40, 44—45, 47—48, 56—57, 60, 69, 70, 73—74, 77, 80—89, 91, 93—96, 98—102, 109—110, 115, 117, 125, 132, 147—148, 153, 167—168, 171, 180—181, 186, 193
Pécsi m. kir. Erzsébet Tudományegyetem 132
Peidl Gyula 57, 188
Peidl-kormány 56—57, 116, 119, 188
Pénzintézeti Központ 18—19, 172
Pénzügyminisztérium 85
Pester Lloyd 184
Pesti Napló 74, 193
— Hírlap 146, 162—164, 167, 175, 181—183, 190—191, 193
Pestvidéki Törvényszék 75
Petri Elek 81
Platthy György 128
Plosz Sándor 181
Pikler Gyula 181
Polgári Iskolai Tanáregyesület 176
Polgárok és Munkások Szövetsége 92
polgárság 10, 12—13, 15, 47, 123—124, 137, 147, 154, 167
posta, takarékpénztár 35—36, 41, 85, 150
Posta Központi Bélyegpénztár 94
Postatakarékpénztár 85
proletárdiktatúra 26, 54—57, 61, 64, 74, 77, 79—80, 82—85, 99—101, 115—116, 118, 129, 161, 179, 180—181
proletáriátus l. munkások, munkásosztály
Prohászka Ottokár 60, 125
Prónay Pál 117—118, 121, 190, 192
Puky Endre 128

racionalizálás l. államapparátus leépítése, köztisztviselői leépítések

Radics (?) 191
Raffay Sándor 60
Rakovszky István 128
Ránki György 5, 123, 151, 157, 189—190, 194
Renaudel, Pierre 80
Renner, Karl 145
Révai József 143
Révész Gyula 181
revizionizmus l. területi követelések
Ripka Ferenc 100

Salisbury lord 129
Schmieth József 181
Schnetzler Ferenc 59, 117, 163
Scitovszky Béla 178
segélyek, általában 57—58, 63, 65—70, 92, 103—104, 160—162, 168, 170—172
—, átmeneti 62, 170
—, beszerzési előleg 54, 62, 160—161, 168, 172
—, drágasági 57, 62, 161, 168, 173
—, élelmiszer 58—59, 61, 63, 67—68, 92, 164
—, egyéb 61—62, 170—172
—, háborús 62, 65, 160—161, 173
—, rendkívüli 62, 160, 168—170
—, ruhanemű 61, 164
—, tüzelő 164
Simon Gyula 179
Sipőcz Jenő 99—101
Smidt, Jeremiás 93—94, 184
sovinizmus 32
stabilizáció l. szanálás
Statisztikai Hivatal 21, 73
— Közlemények 149—153, 157, 191,
— Szemle 153
Strausz István 191

Szabadalmi Felsőbíróság 94
Szabadelvű Párt 44—45
szabadfoglalkozású értelmiség 28, 39, 108, 123—124, 126, 153
— l. még értelmiség
Szabó Ágnes 190, 193
Szabó Ervin 63
Szabó Géza, F. 128
Szabó Zoltán 9, 144, 146, 148
Szabóki Alajos 183
Szabolcs Ottó 146, 153, 155—156, 179—181, 184, 191
Szakács Andor 191
Szakács Kálmán 5
Számvevőségi Tisztviselők Országos Egyesülete 72
szanálás 33, 86, 92, 112, 118, 129, 183—184
Szávay Gyula 72
Századunk 145, 193
Szegedi m. kir. Ferenc József Tudományegyetem 132
Szekfű Gyula 8, 144—146, 149, 192—193
Szentkirályi Béla 90
Sziládv Zoltán 71
Szilágyi Lajos 91, 128
Szitár Ferenc dr. 75
Szladits Károly 181
Szociáldemokrata Párt 129
Szocializmus 181, 190
Szózat 128, 163
Szterényi József 157

Tanácsköztársaság l. proletárdiktatúra
Tanítóegyesület Országos Szövetsége 91
Tanítók Nyugdíjintézete 172
— Segélyező Bizottsága 70
— és Tanárok Nemzeti Szövetsége 176, 178
Társadalomtudományi Társulat 153
Taylor, Amos 108, 183
Teleki Pál gr. 129—130
Teleki-kormány 175
Terézvárosi Kaszinó 119
természetbeni ellátás, általában 58—60, 65—69, 162—163, 166—167, 170, 178
—, egyéb 59, 164—166
—, élelmiszer 58—60, 63, 162—165, 173
—, tüzelő 164—165
—, készpénzváltság 166—167
területi követelések 120—124, 127, 135, 141, 150
Terstyánszky Kálmán 100
Tisza Kálmán 9, 146
Tiszti Címtár 154
tisztikar, katonatisztek 34, 36, 46, 60, 64—65, 87, 93—94, 96, 113, 115, 117—119, 125, 133—134, 147, 151, 155, 175, 193—194
tisztviselők l. köztisztviselők, magántisztviselők
tisztviselői túltermelés 40, 49, 72, 90, 92—95, 103, 122, 146, 151—153, 156, 175, 190, 194
tisztviselőkonyhák 61, 167
Tolnay Lajos 7
Tomcsányi Vilmos 179
történelmi intelligencia 121—122, 124—132, 134—137, 139—151, 189
Tronbauer Árpád dr. 75

Ugron Gábor 92
Új Nemzedék 74
Ullmann Adolf 60
úri életfelfogás 8—9, 13—14, 20, 33, 35—36, 40—41, 44, 46—48, 52, 118, 123—124, 136, 144, 146—149, 155
ügyvédek l. értelmiség

Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium 36, 82, 85, 89, 181
vármegyei tisztviselők, fizetése, jövedelme 57, 61, 161
— gondolkodásmódja 13, 34, 44, 46—47, 144
— leépítése 84—85, 87—88
— összetétele 35, 154
— rétegeződése 10, 35, 46—47, 147, 154
— száma 37—38, 153, 193
— származása 8, 10, 34, 145, 154
Városi Alkalmazottak Országos Szövetsége 74, 178
városi, falusi, községi tisztviselők, fizetése, jövedelme 57, 93, 106, 108
— gondolkodásmódja 13, 46—47
— leépítése 84—93
— mozgalma 106
— összetétele 35
— rétegeződése 10, 46—47
— száma 37—38, 93, 153
— származása 8, 10—11, 44, 193
várospolitika l. fővárosi tisztviselők
Váry Albert dr. 79
vasgyárak 85
Vass József 60—61, 172, 176
Vass Lajos dr. 75
Vázsonyi Vilmos 92, 116
véderő tisztviselői 11—12
Vörös Hadsereg 80, 82
— Újság 115

Weis István 144, 146, 151, 154, 156, 194
Wolff Károly 45, 99—100, 118, 128, 156 180
Wolff-párt 100, 156

Zentay Dezső 36, 39, 152, 155, 182
Zichy János gr. 129
Zilahy-Kiss Jenő 101

Zsilinszky Endre 128
Zsirkay János 128

TARTALOM

Előszó 5
I. A magyar köztisztviselő réteg arculata 7
Eredete 7
Helye a magyar társadalomban 13
Elszegényedése 16
Kiváltságai 20
II. Hogyan vetődött fel a tisztviselőkérdés az I. világháború után 25
A köztisztviselők létszámának alakulása 25
A nyugdíjasok kérdése 31
A köztisztviselők rétegeződése 33
A jövedelmek kérdése 49
A mellékállások kérdése 70
Tervek, kísérletek a tisztviselőkérdés megoldására 71
III. Leépítések és fizetésrendezési kísérletek 77
Megtorló intézkedések 77
A B-listázások 84
Az 1924. és 1925. évi leépítések 92
A fővárosi tisztviselők leépítése 99
Fizetésrendezési kísérletek 103
Az 1925. évi fizetésrendezés 108
IV. A köztisztviselő réteg politikai arculata 115
Az ellenforradalom és a köztisztviselők 115
A revizionizmus és antiszemitizmus 120
A bethleni koncepció 127
A magyar fasizmus néhány sajátossága 133
V. Egy pillantás előre 139
Jegyzetek 143
Felhasznált irodalom 195
Rövidítések 201
Név- és tárgymutató 203

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó igazgatója
A szerkesztésért felelős: Zrinszky Lászlóné
Műszaki szerkesztő: Waller Ferencné
A kézirat beérkezett: 1965. I. 18.
Terjedelem: 13,25 A/5 ív + 2 db melléklet
Példányszám: 550
65.60141 Akadémiai Nyomda, Budapest
Felelős vezető: Bernát György

TÖRTÉNELMI ÚJDONSÁGOK

Juhász Gyula

A TELEKI-KORMÁNY KÜLPOLITIKÁJA. 1939–1941.

368 oldal – 15×21 cm
Kötve 60,– Ft

Kanyar József

ELSIKKASZTOTT FÖLDREFORM, MEGVALÓSULT FÖLDOSZTÁS SOMOGYBAN (1920, 1945)

Értekezések a történeti tudományok köréből. Új sorozat 33.

166 oldal – 17 táblázat – 15×21 cm
Fűzve 20,– Ft

Sz. Ormos Mária

AZ 1924. ÉVI MAGYAR ÁLLAMKÖLCSÖN MEGSZERZÉSE

Értekezések a történeti tudományok köréből. Új sorozat 32.

158 oldal – 15×21 cm
Fűzve 18,– Ft

Szilágyi János

MUNKÁSOSZTÁLYUNK ÁLTALÁNOS MŰVELTSÉGI HELYZETE 1919–1945 KÖZÖTT

Értekezések a történeti tudományok köréből. Új sorozat 35.

135 oldal – 15×21 cm
Fűzve 15,– Ft

AKADÉMIAI KIADÓ
BUDAPEST

Ára: 45,— Ft